

BAVNEN

VÆRLØSEEGNENS HISTORISKE FORENING

Årgang 25 - Nr. 1

Februar 2016

**Værløseegnens Historiske Forening
afholder generalforsamling lørdag d. 5. marts 2016 kl. 14.00 i festsalen
på Syvstjerneskolen, Skovløbervangen 1, 3500 Værløse**

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning om sidste års virksomhed samt arbejdsplaner
3. Fremlæggelse af revideret regnskab for 2015
4. Budget for kalenderåret 2016
5. Fastlæggelse af kontingent for 2017
6. Indkomne forslag
7. Valg af formand. Flemming Holm-Larsen modtager ikke genvalg som formand, gerne som bestyrelsesmedlem. Anne-Marie Bach modtager valg som formand.
8. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer samt suppleanter. Gurli Thuneby og Niels Bødker Thomsen er på valg, begge modtager genvalg i bestyrelsen. Steen Blomquist modtager genvalg som suppleant i bestyrelsen.
9. Valg af revisor og revisorsuppleant. Torben Andersen er på valg som revisor og Erik B. Mikkelsen som revisorsuppleant. Begge modtager genvalg.
10. Eventuelt

Regnskab for 2015 kan ses på Mosegaarden og på hjemmesiden fra d. 27.02.2016
Forslag til pkt. 6 skal være formanden i hænde senest 1 uge før generalforsamlingen pr. post eller mail: Langkær Vænge 86, 3500 Værløse eller flemming@holmlarsen.dk
Af hensyn til evt. afstemning bedes foreningens medlemmer medbringe sidste nummer af Bavn-
nen med påtrykt navn som dokumentation for medlemskab.

Efter generalforsamlingen vil der blive serveret kaffe og kage, og herefter vil historiker og forfatter, Ulrik Langen, holde et foredrag om tyveriet og omsmeltingen af guldhornene i 1802. Ulrik Langen tegner et portræt af en kynisk destruering af de enestående oldtidslevn.

NB! Du kan betale dit kontingent for 2016 på generalforsamlingen og undgå gebyr i banken. Medbring dit betalingskort fra følgebrevet, der var med i kuverten med årsskriftet samt aftalte penge.

Tag meget gerne gæster med, stemmeret er dog forbeholdt medlemmerne.

Med venlig hilsen, Bestyrelsen

VINTERBILLEDER

Vi er midt i februar, vinterens højdepunkt. Børnene glæder sig, mens de jublende kaster sig i sneen. Deres mor står stolt foran ovnens forsinkede kagebag, og ind imellem smutter en lille brunkage forvildet ned i hendes mund. Far beklager sig i stilhed, mens han skovler sne til alle sider, selv om det bare er, for at man skal kunne komme til indgangsdøren. Han mumler i stilhed nogle ord om årets voldsomme snemasser, der ligger alle vegne og kalder på at blive fjernet.

Vi er midt i februar, solen skinner fra en skyfri himmel og sender forjættende varme stråler mod jorden, der lystigt forbereder sig på, at alting snart begynder at gro og gro. Der er ikke is på søen, og fiskene munter sig i de våde omgivelser. Fuglene øver sig i at kvadre og solsortenes hanner imødeser spændte et snarligt forår med smukke hunfugle.

Vi er midt i februar og læser nogle linjer, der kalder sig ”Vinter” og for mange år siden er skrevet af William Shakespeare:

Når stormen går med suk og ve,
og hoste døver præstens ord,
når rødkælk sidder tavs i sne,
og næsen får sit rosenflor,
når stegte æbler syder sødt,
da tuder nattens ugle støt.
Tu-hu! Tu-hi, Tu-hu!
Et lystigt bud!

Vi er midt i februar og tænker nu med længsel på det forår, der snart kommer, tænker på alle dyrene på markerne, på alle fuglene, der ivrigt baskende i store flokke søger mod nord, mod os, tænker på solens varme, tænker på at udfordre havets vand, tænker på så mange ting, der alle råber: forår, forår, det er snart på tide.

**Vi er midt i februar og vil sprede budskabet:
Rigtig godt nytår 2016
til alle medlemmerne i Værløseegnens Historiske Forening**

Sangforeningen på sommerudflugt til Hareskov Pavillonen

Af Morten Mortensen

“Kuns to Pilsnere pr. Mand - hvert Kva’ter...”, sådan lyder noget af Storm P.’s monolog: “Sangforeningen ‘Morgenrødens’ Pinsetur fra 1918. Kendt og elsket i Ebbe Rodes version. Storm P.’s monolog var ikke taget ud af den blå luft, det viser en stumfilm fra 1926, hvor man følger Sporvejsfunktionærernes Musikforenings sommerudflugt til Hareskov Pavillonen i 1926.

I denne lille stumfilm kan man følge, hvorledes foreningens mandlige medlemmer i følgeskab med koner og børn under udflugten til Hareskov Pavil-

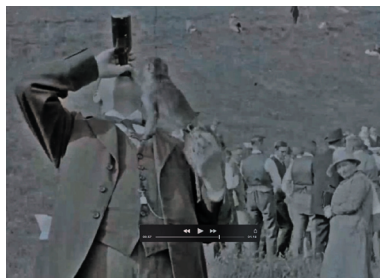

Foreningens medlemmer står klar til kapløb.

lonen efterhånden kommer i gevaldigt humør. Der arrangeres bl. a. kapløb for børnene, og da de mandlige sangforeningsmedlemmer til sidst skal løbe om kap med konerne, vinder de sidstnævnte overlegent, tydeligvis fordi herrerne har problemer med at løbe ligesud.

Den jævne mands Dyrehave

Hareskov Pavillonen, som blev dygtigt drevet af restauratør Hans Brandt, var et meget populært udflugtsmål for de almindelige københavnere. I samarbejde med Slangerupbanen blev der arrangeret Måneskinsture til Hareskov Pavillonen, hvor gæsterne, der for en stor del kom fra Nørrebro i København, kunne få sig en svingom til tidens toner. På sommersøndage kunne Hareskov Station være lige så befærdet som Klampenborg Station, hvilket har fået historikeren Finn Løkkegaard til at kalde Hareskov Pavillonen for den jævne mands Dyrehave.

En sanger fra Sporvejsforeningens Sangforening “renser” halsen efter kapløbet. På armen har han en abe, sikkert foreningens maskot.

Jernalderhuset ved Søndersøkolen Et historisk pædagogisk værksted

Det nye jernalderhus ved Søndersøkolen.

Foto: Mads Pedersen.

Da undertegnede en kort overgang var ansat ved Trørøds skolen og oplevede, hvordan et lille jernalderhus gjorde historien levende for eleverne, var det nærliggende at tage ideen med til Søndersøkolen ved ansættelsen i 1993.

I 1994 bevilgede Værløse Kommune penge til at opføre et jernalderhus ved Søndersøkolen. Ideen var at gøre historieundervisningen mere levende ved at give eleverne mulighed for selv at eksperimentere med redskaber, som

man brugte i jernalderen. Fire lærere fik afsat tid til at udforme projektet. Endda bevilget ture til både Lejre og Hjemsted Oldtidspark som inspiration til undervisningen, vi planlagde.

Værløse Kommune gav os lov til at bygge ved tre små søer bag Søndersøhallen. Med hjælp fra lærere og elever på Solbjerggård, der dengang var et projekt for unge arbejdsløse, og to klasser fra Egeskolen stod huset færdigt august 1995.

Da Værløse Museum samtidig var i gang

Huset under opførelse i 1995.

Foto: Bjørn Brendstrup.

med de store arkæologiske undersøgelser i Værløse Vest, senere navngivet Ryet Skovby, gav det ekstra motivation, at vi kunne begynde en dag i romersk jernalder ved først at besøge udgravningerne. August 1995 begyndte de tilmeldte klasser fra Værløses skoler at modtage undervisning. Det blev hurtigt klart, at eleverne og lærerne oplevede undervisningen mest relevant, hvis de både var forberedte og også efterbehandlede undervisningen.

En dag i jernalderhuset begynder i kæl-

Samling i huset. Foto: Mads Pedersen.

Huset inspiceret i 1995.

Foto: Bjørn Brendstrup.

deren på Søndersøskolen, hvor vi får dragter og bæltet på. Så bærer vi alt det, vi skal bruge, ud til huset i kurve. Først fortæller vi om huset i jernalderen, og vi fortæller selvfølgelig også om egnens meget spændende fund fra romersk jernalder. Derefter sætter vi - efter nogle selvopfundne religiøse ceremonier - Frej ned i offermosen, høvdingen blæser i gjaldrehornet, vølven spår, kaster runestaven og vi ofrer korn, hør og smør eller andet kostbart i de offerkar, klassen har med fra skolen.

Der æltes dej. Foto: Mads Pedersen.

Alle er godt i gang med dagens dont.

Foto: Mads Pedersen.

Så kan dagens arbejde begynde. Alt efter årstid skal der høstes eller sås hør, frøene pløjes ned med arden, der skal hugges brænde, der skal flækkes egestammer til hegnet. De lerklinede vægge skal repareres og i smedjen smeder vi små fiskekroge, som vi fisker med senere. Der bliver selvfølgelig også bagt brød, gruttet mel, kærnet smør, kogt hønsekødssuppe, plukket nødder og jernaldermaden spises midt på dagen. Den er god. Mens vi spiser, taler vi om, hvilke af de forskellige arbejdsopgaver børnene mener, mennesker i jernalderen også har haft, og hvor svært det kunne være at opretholde livet dengang.

Derefter er der nogle, der spinder hørtråd til fiskestængerne, nogle laver sig en læ-

derpung og andre øver sig i at skyde med bue og pil.

Så pakker vi det hele sammen og travrer tilbage til skolen. Hjemme på skolen evaluerer elever og lærere dagen og kommer med ris og ros. Glade er vi for de positive tilbagemeldinger, og ikke få elever mener, det har været deres bedste skoledag nogensinde.

Jernalderhuset har nu 20 år på bagen, og cirka 5000 elever er blevet undervist i og omkring huset. Eleverne kommer nu fra hele Furesø. Med skolereformens krav om mere bevægelse i undervisningen og en mere åben skole, mener vi, at jernalderhuset er aktuelt som aldrig før.

Bjørn Brendstrup og Mads Pedersen

DET ÅRLIGE MEDLEMSMØDE

Det årlige medlemsmøde finder i 2016 sted på Mosegaarden d. 27. februar, mellem 11-14. Der vil vi gerne se så mange af vore medlemmer som muligt til en hyggelig og uformel eftermiddag mellem andre medlemmer og repræsentanter fra bestyrelsen.

Hvad foregår der ved mødet? Du kan få dit dugfriske eksemplar af årsskrift 2015, du kan få et glas vin, du får lejlighed til at betale dit medlemskontingent for 2016, og endelig er der mulighed for en god snak med andre medlemmer eller bestyrelsesmedlemmer.

Kontingentet er i 2016 kr. 150 for enkeltmedlemmer og kr. 200 for familier. I det følgebrev, der ligger i kuverten med årsskriftet, finder du bl.a. et girokort, som du skal bruge til få kontingentet betalt, så du kan få en kvittering for det. Husk at medtage aftalte penge.

Ikke-medlemmer er også velkomne til denne medlemsdag!

Som noget nyt har vi i 2016 et billigt bogsalg denne dag. Det drejer sig om brugte historiske bøger og anden god litteratur, som foreningen har modtaget som gaver, og som vi nu har ryddet op i. Dem vil vi godt dele med vore gæster på medlemsdagen.

Bøgerne sælges for 5. kr. pr. styk, og reglerne er ganske enkle: Først til mølle får først malet. Der er én bog til hver person, så længe lageret varer, og vi vil gerne have udsolgt! Hvis det hen ad dagen viser sig, at salget ikke går særlig godt, kan det tænkes, at vi ændrer lidt på reglerne.

Så der er mange gode grunde til at komme til medlemsmødet d. 27. februar 2016 på Mosegaarden.

Ses vi? Det vil glæde os!

Venlig hilsen

Bestyrelsen.

Om den gode Farumpræst og den slette kirkevej:

”Politievennen” no. 241. Løverdagen den 12te August 1820
(Et samfundskritisk ugeblad, der udkom i København 1798 – 1846)

To slette Kirke- eller Sogneveie paa Landet.

For nogle Dage siden gjorde Indsenderen en landlig Reise til Frederiksborg og Omegn. Ved denne Leilighed kom han til at fornye gammelt Bekjendtskab med tvende slette Kirke- eller Sogneveie, nemlig den fra Slagslunde til Ganløse og den fra Kr. Værløse til Farum. Han fandt til sin store Forundring, at ingen af disse Veie var i de 5 å 6 aar, siden han passerede dem, bleven istandsat, og at især den sidste var saa fuld af Huller og Slag (dybe spor), at man endog ved høilys Dag hvert Øieblik stod i fare for at vælte.

Dette var nu midt om Sommeren, - hvor afskyelig, hvor næsten ufremkommelig maa den ikke være ved Vintertid. Men hvad kan da være Aarsagen til, at en Vei, som Præster paa Embeds vegne hver Søndag maae og skal passere, er ofte saaledes, at han ikke uden stor Fare kan passere den? Skal den maaske være et Symbol paa hiin aandelige Wei til Livet, der ogsaa afmaales som besværlig og trang? Men denne er dog, saavidt man veed, ikke saa fuld af Huller, hvoraf hiin fatale Kirkevei har saa stor Overflødhed. Skal nu Præsten være den eneste, der maae belave sig paa at fortjene Martyrkronen ved at brække sin Hals paa en afskyelig Kirkevei. Han er sandelig en Mand, der i en lang Række af Aar har levet og virket for det Gode; for sit Embeds Tarv og sin Menigheds Opbyggelse, en Mand hvis Navn staar hæderligt blandt Fædrelandets udmærkede Talere.

Oldingen Henrik Kampmann skal hver Helligdag han besøger sit Annex, saaledes være udsat for at vælte; han maa bestige Vognen med den ikke ubegrundede Frygt at ende som en lemlæstet Krøbling. Dette er dog virkelig saa oprørende, at det maa vække stor Uvilje og Harme hos enhver, der ikke er ganske ligegyldig ved andre Menneskers og især Venners Skæbne.

Hvem det er, som har med hine Veie og deres Istandsættelse at bestille, veed Indsenderen ikke, men han anser det for en vigtig Pligt for Vedkommende, s n a r e s t m u e l i g t, at lade en saa afskyelig og længe forsømt Vei vorde forbedret. Dette erklærer han herved offentligt og skal, om det forlanges, nærmere veedstaa og erklære det under sit Navn.

Vi har i et tidligere nr. af BAVNEN kunnet læse om samme præsts vanskeligheder en del år før med kirkevejen mellem Farum og Kr. Værløse, som han fik forbedret efter henvendelser til amtsforvalteren. Måske har han med tiden opgivet at rette henvendelse om vejens vedligeholdelse. Det var antageligt et problem, at vejstykket gennem Ganløse Ore hørte til Ganløse sogn, dvs. sognefogeden i Ganløse skulle sørge for vedligeholdelsen af netop denne del af vejen, der egentlig burde være en sag for sognefogeden i Værløse. Han havde blot det korte stykke af vejen fra Oremosen til Kr. Værløse som sin lille del af præstens kirkevej.

Per Lotz

Rydning af hulvejene ved runddyssen i Præsteskoven 2016 Mandag den 9. maj kl. 18.30

Rydning ved runddyssen i Præsteskoven 2014. Foto: Niels B. Thomsen.

Mødested: På parkeringspladsen ved Christianshøjvej og grusvejen ind til Præsteskoven.

Sidste år ryddede vi igen omkring hulvejene i området ved runddyssen. Der blev virkelig taget fat, og vi fik tyndet godt ud i bevoksningen i området. Hulvejene er en del af det nord-sydgående vejstrøg som bliver kaldt Vandskelsvejen, og som havde stor betydning for egnen i oldtiden og tidlig middelalder. Dyssen blev anlagt ved vejen for omkring 7.500 år siden i tidlig bondestenalder.

Denne gang skal vi fortsætte rydningen ved dyssen og hulvejene, så rydningen fremtræder som en lysning i skoven og hulvejene bliver mere synlige. Rydningen sker i samarbejde med Naturgruppen og Naturstyrelsen Østsjælland, som stiller med mandskab og rydningsmateriel, og ikke mindst: giver øl og vand.

Medbring save samt arbejdshandsker. Der skal bæres og fjernes meget træ.

Alle er velkomne!

Furesø Arkæologigruppe

Arrangementer vinter og forår 2016

Søndage kl. 10-12

Kend din egn, morgenture i skoven

Datoer og turens nærmere indhold ses på www.fuark.dk

Mødested: Mosegaarden – vi kører til skoven i egne biler.

Lørdag 27. februar kl. 11-14
Medlemsdag – se omtalen s. 7.
 Sted: Mosegaarden.

Lørdag 5. marts kl. 14
Generalforsamling

- se dagsorden m.m. på forsiden.

Bagefter holder Ulrik Langen foredrag om manden, der stjal og omsmeltede guldhornene: Degnesønnen, der endte som fælksmøntner og tyv. Forbrydelsen sættes her i et nationalt perspektiv.

Torsdag 7. april kl. 19

Kend din egn, seminarrække

Foredrag af Niels Bødker Thomsen om egnens skove gennem alle tider.

Se om tilmelding m.m. s. 12-13.

Sted: Satellitten, Bymidten 46, Værlose.

Torsdag 14. april kl. 19

Kend din egn, seminarrække

Foredrag om Jonstrup Vang,

Furesø Fortællergruppe.

Se om tilmelding m.m. s. 12-13.

Sted: Satellitten, Bymidten 46, Værløse.

Torsdag 28. april kl. 19

Kend din egn, seminarrække

Foredrag om Jonstrup, Furesø Fortællergruppe.

Se om tilmelding m.m. s. 12-13.

Sted: Satellitten, Bymidten 46, Værløse.

Mandag 9. maj kl. 18.30

Rydning i Præsteskov

– se omtalen s. 9.

Et samarbejde om rydning omkring runddyssen af Furesø Arkæologigruppe, Skov- og Naturstyrelsen samt Naturgruppen.

Mødested: P-plads ved Christianshøjvej og grusvej ind til Præsteskov.

Sæt x i kalenderen ved:

Søndag 22. maj kl. 13-16: Forårsturen

Søndag 29. maj kl. 13-16: Arkæologiens dag

Mandag 5. juni: Grundlovsfest

Disse arrangementer omtales nærmere i næste nummer af Bavn.

Det er mellem Farum Lokalhistoriske Forening og Værløseegnens Historiske Forening aftalt, at vore medlemmer har gensidig adgang til hinandens arrangementer. Vi er meget velkomne i Farum. Følg med i, hvad de byder på under www.farumlokalhistoriskeforening.dk se under Kommende Arrangementer.

Kend din egn-seminar 2016 for alle interesserede

Om egnens skove gennem alle tider, om Jonstrup Vangs og Jonstrups historie

Værløseegnens Historiske Forening afholder igen i foråret 2016 et seminar med den hensigt at inddrage deltagerne i Furesøegnens spændende historie. Det er tredje år, foreningen afholder et Kend din egn-seminar. Seminaret 2016 er med et nyt program og med nye egnhistoriske emner.

Program

Torsdag den 7. april kl. 19 mødes vi i Satellitten i Værløse, hvor temaet er en overordnet gennemgang af vore skove fra de ældste tider til i dag. Hvordan ændrede skovene på vores egn sig under oldtidens forskellige klimaforhold, og hvordan ændrede menneskene gradvist urskoven til kulturskoven, vi kender i dag. Og som vi er så heldige at have så meget af på egnen. Om de første jægers forhold til skoven, om de første bønder, der for 6000 år siden begyndte at rydde skovene, og hvorfor store dele af vores egn sprang i skov igen. Vi følger bøndernes og kongens brug og misbrug af skoven op gennem tiden, til det blev nødvendigt med love til beskyttelse og fredning af skovene. Vi hører om von Langens reformationsperiode og frem til den moderne skovdrift, vi kender i dag, og som kaldes naturnær skovdrift. Det store overblik ved Niels Bødker Thomsen.

Torsdag den 14. april kl. 19 ses vi igen i Satellitten til en detaljeret gennemgang af Jonstrup Vangs interessante historie. Lokalhistorikeren Eiler Worsøe

har skrevet en detaljeret bog om Jonstrup Vang. Jonstrup Vang har en særlig skovhistorie, der i dag præger skoven. Jonstrup Vang var således i en lang periode "Kongens høeng". Før denne periode var Jonstrup Vang en del af Jonstrup bonde-bys trevangsbrug. For nylig blev bondebyen udgravet. Der fortælles herom. I skoven findes rester af de oprindelige lindeskove, egnens ældste træer og rigtig mange forskellige kulturspor fra de ældste tider til nu. I skoven plukkede de fattige blomster og bandt kranser. En varieret gennemgang ved Historisk Forenings fortællergruppe.

Torsdag den 28. april kl. 19 er det så sidste seminaraften i Satellitten, hvor emnet er livet og menneskene i Jonstrup fra de ældste tider frem til vores tid. Der fortælles kort om Jonstrups dannelse i tidlig middelalder, Jonstrup bonde-by, vandmøllen, klædefabrikken og seminariet. Fokus vil være på de mennesker, der arbejdede i klædefabrikken og menneskene med tilknytning til Jonstrup Seminarium. Det vil sige børnene, der blev undervist i øvelsesskolen, undervisningen af seminaristerne, dagligdag og fest, traditioner, Afrodites øje, markante lærere og seminarieelever og deres øgenavne. En del af historien er også flygtningene i Jonstrup og på seminariet. En fortælleraften med Historisk Forenings fortællergruppe.

Søndag den 22. maj. Fra kl.13 vil der være vandring i Jonstrup, hvor vi besøger de steder, som blev omtalt om aftenen den 28. april, men også om lokaliteter og kulturspor, der ikke blev tid til at fortælle om den 28. april. Her er det kultursporenes og bygningernes historie mm. det gælder og vi får set, hvor historien fandt sted. **Mødestedet** er på parkeringspladsen ved supermarkedet overfor det gamle seminarium. Turen er også foreningens forårstur, hvor alle er velkomne.

Seminaret er gratis og åbent for alle interesserede. Der tilstræbes omkring 50 deltagere efter "først til mølle princippet". Tilmelding til Niels Bødker Thomsen, telefon: 44 48 18 08 eller mail: nbt@os.dk. **Ved tilmelding** oplyses foruden navn og adresse, telefonnummer og meget gerne e-mailadresse. Detaljeret program vil blive oplyst på www.vaerloesehistorie.dk og i løbet af seminaret.

Runeamuletten fra Kirke Værløse

Jeg havde blot et halvt års erfaring med at gå med metaldetektor, da jeg en varm sommeraften i begyndelsen af august 2013 havde fået lov til at gå ude på en høstet kartoffelmark i Kirke Værløse med min begynderdetektor. Jeg fandt stort set kun tomme patronhylstre, men også enkelte nyere mønter samt lidt blystykker - ikke noget særligt. Uerfaren - men også meget entusiastisk - tog jeg fotos af alle fund, som ikke endte i metalskrotkasserne.

Blyamuletten fra Kr. Værløse.

Foto: Ole Harpøth.

I løbet af oktober måned samme år nærstuderede jeg en aften alle fundfotos og kunne pludselig se, at der muligvis var ridset runer ind i et lille blystykke, som jeg fandt tilbage i august. Herefter gik det stærkt, og blystykket blev indleveret til danefævvurdering hos Hørsholm Egns Museum, som efter at have studeret og fotograferet fundet indleverede blyamuletten til Nationalmuseet den 29. januar 2014. Som en lille finurlighed og til min store overraskelse viste Nationalmuseets runeekspert Lisbeth Imer allerede dagen efter i et foredrag til Danefæddagen 2014 et foto af blyamuletten, som hun jo netop havde modtaget.

Herefter gik der så en rum tid, før jeg 8. maj i år fik brev fra Nationalmuseet. I brevet oplyser Lisbeth Imer:

“Der er tale om en blyamulet med runer og lønruner fra middelalderen. Genstanden er udformet som en blystrimmel, der er bukket sammen én gang på den korte led. Den måler 3x2 cm i udfoldet tilstand. Der er runer på begge sider. Runerne er en blanding af lønruner og normale middelalderruner. De er ca. 2 cm høje og når ca. fra kant til kant. Lighedstegn = angiver binderune, spørgsmålstegn ? angiver usikkert tegn og parentes () usikkert læst tegn. Tallene adskilt af skråstreg angiver lønruner, som angivet i nedenstående tabel. Lønruner var en slags kodeskrift for dygtige runeristere og kunne som i dette tilfælde bestå af et stregsystem, hvor stregerne på den ene side af hovedstaven (traditionelt den venstre) angiver runens æt (den lodrette række af tal), mens stregerne på den anden side (traditionelt højre side) angiver runens placering inden for den enkelte æt (den vandrette række af tal).

1 2 3 4 5 6 3 f u þ o r k 2 h n i a s l t b m l y

Ydersiden: $a = \lfloor b(m) \rfloor$??

Indersiden: ? p 2/2 1/3?

Indskriften giver ikke sproglig mening, men er interessant alligevel. Brugen af lønruner på blyamuletter ses ikke så tit – faktisk er dette vist det første eksemplar i Danmark. De ses på den norske amulet A284 med ukendt findested samt på et par bronzeamuletter i Danmark fra Roskilde og Søllested på Lolland (se runedatabasen for yderligere oplysninger om disse). Især den rune som har en, to eller flere bælge eller buer til højre for hovedstaven er populær, men vi ved ikke hvad den har symboliseret. Vi kan heller ikke udelukke, at der er tale om en slags tællesystem.”

Nationalmuseet har erklæret ovennævnte genstand for danefæ, og alt danefæ indgår i Nationalmuseets samlinger. Genstanden vil blive deponeret i Hørsholm Egns Museum.

Blyamuletten er blevet udvalgt til årets Danefæudstilling 2016, så selv et undseeligt blystykke (grim ælling) kan blive til et topfund (svane)!

Ole Harpøth, Furesø Detektorgruppe

Værløseegnens Historiske Forenings forårstur 2016 Søndag den 22. maj kl. 13

En vandring i det gamle Jonstrup

Mødested: Parkeringspladsen ved supermarkedet overfor det gamle seminarium

Fortællere: Furesø fortællergruppe

Varighed: Cirka 3 timer

Kaffepause: Man bedes selv medbringe kaffe eller andet

Søndag den 22. maj. Fra kl.13 vil der være vandring i det gamle Jonstrup. Vi skal høre om skåltegnstenen fra bronzealderen. Historien om det første middelalderlige Jonstrup og Jonstrup bondeby, udgravningerne af landsbyen og hvad arkæologerne fandt. Vi skal besøge vandmøllen og bygningerne, hvor der var klædefabrik, og som siden blev indrettet som seminarium og flygtningelejr. Vi skal høre om seminariets mange bygninger, gymnastiksalen, øvelsesskolen, de ansattes boliger og meget andet. Her er det kultursporenes og bygningernes historie med mere, det gælder og man ser, hvor historien fandt sted.

Alle er velkomne!

Arrangementsudvalget

Værløse for 50 år siden

• I årets første udgave af Hareskov-Værløse Avis annoncerer HIF's klub for unge med, at der er jazzkoncert på Syvstjerneskolen den 17. januar.

JAZZ- KONCERT

**mandag d. 17. jan.
på Syvstjerneskolen**

Med bistand fra kommunens ungdomsnavn løber den første jazz-koncert, der arrangeres i Værløse kommune af stabelen mandag den 17. januar kl. 19 på Syvstjerneskolen. Denne aften byder på et program beregnet for kommunens ungdom. Der kommer to orkestre til stede – hver med to afdelinger. Først spiller en kvintet fra Charlottenlund med det mærkelige navn *Shokolokobomgoloshe*. Navnet hidrører fra en i Nigeria kendt heks. Da man ikke havde noget egentligt navn til orkestret, opkaldte man det efter heksen. Hvem fik ideen? Jo, det gjorde den unge nigerianer, der i øvrigt medvirker i orkestret.

Det andet orkester er på seks mand – der er her tale om *Swingtusiasterne* - der som ordet siger spiller i swingstil.

Billetpriserne, der lyder på 3 kroner, gælder alle, der går i skole eller ungdomsaftenskole. Hvis der skulle komme voksne, der har lyst at overvære koncerten, er de velkomne. Disse må købe to børnebiller. Men trods dette er det det billigste jazz-koncert-arrangement, der er oplevet på den nordlige halvkugle. Arrangør er HIFs klub for unge.

• Et nyt firma flytter til byen. Tøpholm og Westermann, Widex, der bygger et domicil til at vokse i på Ny Vestergårdsvej. Firmaet udvikler og producerer høreapparater.

• Lille Værløse Fjernvarmeværk lukker op for varmen. Formanden W. Gydesen-Larsen, der er medlem af den konservative gruppe, ridser fortiden op. Borgmester Olaf Beck takker bestyrelsen for initiativet og starter fyret.

• Der holdes afstemning blandt forældrene om indførelse af en fem-dages skoleuge. Forslaget støttes af 80 % af forældrene. Ved behandlingen i kommunalbestyrelsen vedtager et flertal bestående af medlemmerne valgt på liste C og B at indføre lørdagsfri i sommerhalvåret som forsøg i en prøveperiode på et år. Det samlede timetal ændres ikke.

Kilde: "50 år med De Konservative i Værløse" af Ernst Ellgaard og Margit Schaleck.

Hvorfor hedder vejen?

Fredensvej, Enighedsvej og Rolighedsvej i Hareskovby

Efter udstykningen af grundene på østsiden af Åvej 1918-19 skulle man have navngivet de 3 sideveje, som var blevet etableret. Man henvendte sig til bestyrelsen for den grundejerforening, som var blevet dannet her. Min morfar, Anders Julius Andersen, var medlem af bestyrelsen, og han foreslog de 3 navne, da man jo netop havde sluttet fred efter 1. Verdenskrig. Han fik ideen til navnene fra Helsingør, hvor disse 3 vejnavne også findes. Han havde tidligere været soldat på Kronborg og var blevet gift her med min mormor.

Mogens Persson

EFTERLYSNING

Kender du historien bag et vejnavn?

For flere år siden blev der i Bavnen påbegyndt et projekt med at fortælle om vejnavnenes oprindelse, men det sygnede hen. Redaktionen har taget ideen op igen, for vejnavnenes historie lader til at være populært stof hos læserne. I alt fald kan det konstateres, at vi har fået flest læserhenvendelser, netop når vi har skrevet om vejnavne.

Nogle vejnavne giver sig selv, fx når de gamle gårdnavne indgår. Her har hovedvejen i området fået navn efter den gård, der blev udstykket til sommerhus- eller parcelhusgrunde. Andre kan være sværere at gennemskue: Har Skolekrogen noget med skammekrogen at gøre? Nej, slet ikke, men vejnavnet stammer fra den jordlod, som skolemesteren fik, da al jord skulle omstruktureres ved udskiftningen i Ll. Værløse sidst i 1700-tallet. Skolekrogens historie er skrevet af Hanne Jespersen, og den kan læses i Årsskrift 1993.

Kender du historien bag et vejnavn, så skriv eller mail til redaktionen:

Gurli Thuneby, Birkedalshusene 23, 3500 Værløse

eller: thuneby@mail.tele.dk

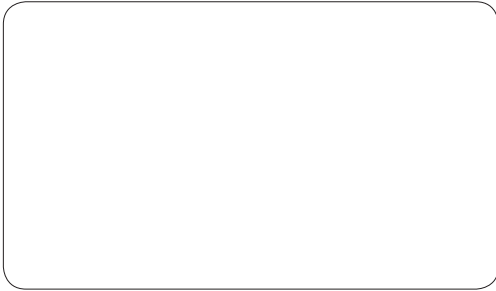
Emmy Brodersen er død

Emmy Barozsi Brodersen, der blev født d. 2/7 1937 døde d. 2/12 2015. Hun overtog formandsposten i Historisk Forening for Værløse Kommune efter Karl Niensens død d. 19/11 2077 og var herefter formand i 4 år, hvorefter Bent Damsgaard-Sørensen tog over. Emmy Brodersen var meget aktiv i foreningsarbejdet og var en god og kærlig støtte for Karl Nielsen i hans sidste år. Emmy Brodersen fik god støtte af sin mand Erik Brodersen i foreningsarbejdet. Det var svære år med megen turbulens i foreningen, idet nogle stærke kræfter ønskede en mere faglig museumsledelse, men foreningen bakkede hende op i, at der ikke var muligheder for det på dette tidspunkt.

Æret være hendes minde.

Flemming Holm-Larsen

Afsender: Mosegaarden, Skovgårdsallé 37, 3500 Værløse

Hvordan mennesket skal bevare sin sundhed

Avicenna fremsætter seks vilkår, som hører til et sundt liv. De er moderat arbejde og anstrengelser for kroppen, god hvile og afslapning, god sund mad og drikke, god skik med søvn og vågen. Den som overholder dette, bevarer kroppen sund.

Hans Christensen Bartscher "En liden bog om Allehånde sygdomme" s. 111 (1596/2002).

RESERVERET POSTVÆSENET

Værløseegnens Historiske Forening

Adresse: Mosegaarden, Skovgårds Allé 37, 3500 Værløse

Telefon: Sekretæren Conny Laustsen, tlf. 4498 3789

Hjemmeside: www.vaerloesehistorie.dk

Bavnens redaktion

Gurli Thuneby (ansv.), Flemming Holm-Larsen, David Holst, Niels Bødker Thomsen, Dieter Bolt, Annette Winkel, Margit Schaleck.

Bemærkninger til Bavnens indhold gives til Gurli Thuneby, tlf. 4448 3202 eller i en mail til: thuneby@mail.tele.dk

Næste nummer af Bavnens udkommer i maj 2016.

Sidste frist for stof er 1. marts 2016.